

Devátá přednáška z UCPO

TÉMA: Účtová třída 7: Závěrkové účty
a podrozvahové účty

Obsah účtové třídy 7

- Účtová třída 7 se dělí do těchto účetních skupin:
 - ◆ Účty rozvažné,
 - ◆ Účet zisku a ztráty,
 - ◆ Podrozvahové účty.
- Na účtech rozvažných se účtuje na počátku nebo konci účetního období při otevírání či uzavírání účetních knih, na účtech v rámci účtové skupiny Účet zisku a ztráty se účtuje při uzavírání výsledkových účtů a zjišťování HV pojišťovny, na podrozvahových účtech se účtuje o skutečnostech, které nelze zaúčtovat na účty rozvažné.

Účtování na rozvažných účtech

- Účtová skupina 7x – Účty rozvažné by měla obsahovat dva syntetické účty – účet 7xx – Počáteční účet rozvažný a 7xx – Konečný účet rozvažný.
- Účet 7xx – Počáteční účet rozvažný se používá na začátku účetního období při otevírání účtů aktiv a pasiv.
- Účet 7xx – Konečný účet rozvažný je pak posledním účtem před sestavením rozvahy. Na tento účet se na konci účetního období přeúčtovávají zůstatky jednotlivých účtů aktiv a pasiv a také konečný stav účtu 7xx – Účet zisku a ztráty (tzn. hospodářský výsledek pojišťovny).

- Platí zásada, že stavy jednotlivých rozvahových položek vykázaných na účtu 7xx - Konečný účet rozvažný musí navazovat na stavy jednotlivých rozvahových položek účtu 7xx - Počáteční účet rozvažný na počátku příštího účetního období.
- Specifikem rozvažných účtů je fakt, že nemají počáteční ani konečný stav, tzn. že nejsou uvedeny ani v rozvaze ani ve výsledovce. Dá se říci, že se jedná o tzv. vypořádací účty.

Otevírání účtů v hlavní knize

- Účty hlavní knihy se otvírají podvojnými účetními zápisy.
- Účetními zápisy na vrub účtu 7xx - Počáteční účet rozvažný a ve prospěch příslušných nově otvíraných účtů pasiv a účetními zápisy ve prospěch účtu 7xx - Počáteční účet rozvažný a na vrub příslušných nově otvíraných účtů aktiv se zaúčtují jejich počáteční zůstatky.
- Zisk, popř. ztráta zaúčtovaná ve prospěch, popř. na vrub účtu 7xx - Konečný účet rozvažný, se při otvírání účtů hlavní knihy zaúčtuje ve prospěch, příp. na vrub účtu 4xx – Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení - se souvztažným zápisem na vrub, příp. ve prospěch účtu 7xx - Počáteční účet rozvažný.

- Po otevření účetních knih se zaúčtují případné rozdíly ze změn použitých způsobů oceňování majetku (jako účetní případ následujícího účetního období), a to se souvztažným zápisem na vrub mimořádných nákladů, popř. ve prospěch mimořádných výnosů.
- Vlastní otevření účetních knih na počátku účetního období pak představuje:
 1. otevření účtů aktiv a pasiv,
 2. převod HV vykázaného v minulém účetním období na účet 4xx – HV ve schvalovacím řízení.

■ **Pojišťovna má na počátku účetního období tyto počáteční stavy syntetických účtů (v tis. Kč):**

- ◆ 2xx - Movitý majetek : 1 000 000 Kč, 4xx – Základní kapitál : 500 000 Kč, a v minulém účetním období vyprodukovala zisk ve výši 500 000 Kč.

Otevřete účetnictví pojišťovny na počátku účetního období prostřednictvím účtu 7xx – Počáteční účet rozvahový.

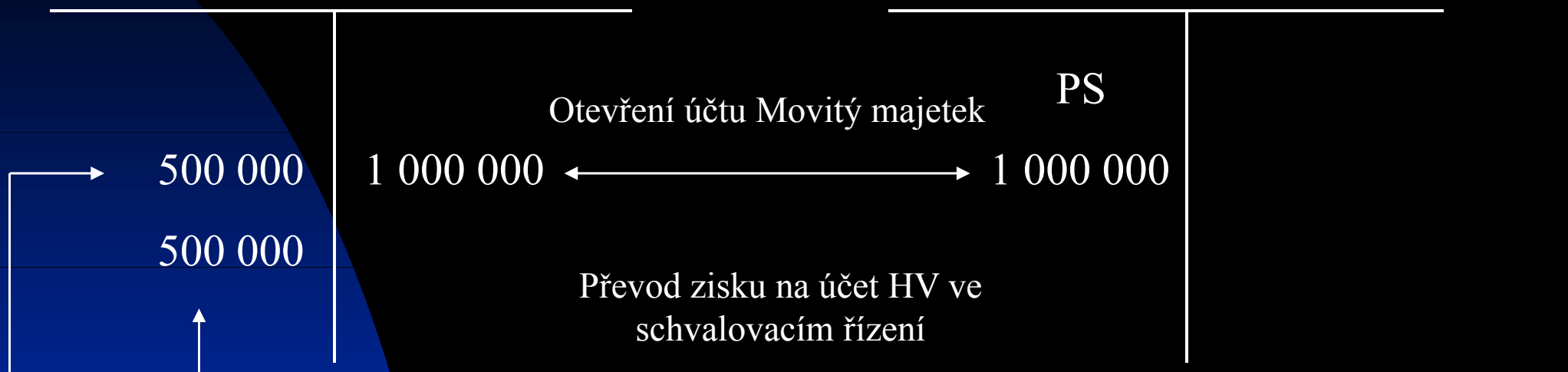
Řešení:

K otevření účtů dojde prostřednictvím počátečního účtu rozvahového, přičemž zisk se přeúčtuje na účet 4xx – HV ve schvalovacím řízení a to na stranu D. Obrát položek zaúčtovaných na jednotlivých stranách účtu Počáteční účet rozvahový se musí rovnat!!!

Účtování:

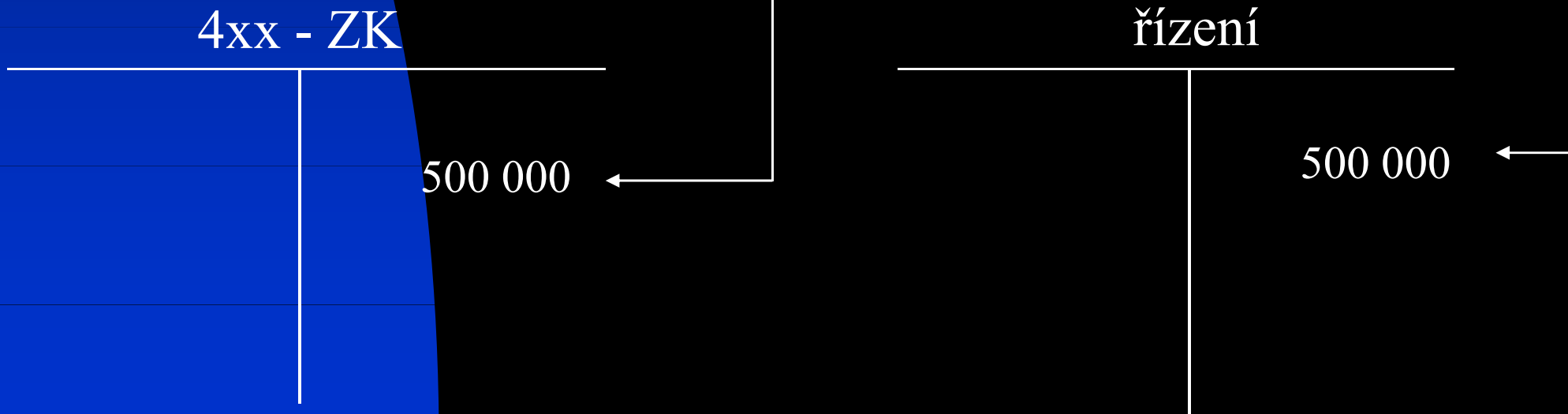
7xx – Počáteční účet
rozvažný

2xx – Movitý majetek

Otevření účtu ZK

4xx – HV ve schvalovacím
řízení

4xx - ZK

Uzavírání účetních knih

- Uzavírání účetních knih probíhá prostřednictvím účtu 7xx – Konečný účet rozvažný a účtů v účtové skupině 7x – Účet zisku a ztráty.
- Uzavírání účetních knih je činnost, při níž se:
 - zjišťují obraty stran Má dáti a Dal jednotlivých syntetických účtů,
 - zjišťují konečné zůstatky aktivních a pasivních účtů a konečné stavy účtů nákladů a výnosů,
 - zjistí se základ daně z příjmů a daňová povinnost pojišťovny za účetní období (splatná, popř. odložená),
 - zjistí se účetní hospodářský výsledek,
 - uzavřou se účetní knihy převodem zůstatků rozvahových účtů a zůstatku účtu 7xx – Účet zisku a ztráty – na účet 7xx - Konečný účet rozvažný.

Uzavírání nákladových a výnosových účtů

- Nákladové a výnosové účty pojišťovny se uzavírají prostřednictvím účtů účtové skupiny 7x - Účet zisku a ztráty. Tuto účtovou třídu tvoří účty:
 - ✓ 7xx – Účet zisku a ztráty,
 - ✓ 7xx – Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění,
 - ✓ 7xx - Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění,
 - ✓ 7xx - Zúčtování HV netechnického účtu.

Oproti klasickým podnikatelským subjektům (kde se používá při uzavírání nákladových a výnosových účtů přímo Účet zisku a ztráty) je uzavírání výsledkových účtů pojišťovny poněkud složitější. Nejprve se totiž postupně uzavírají jednotlivé technické a netechnický účet a teprve konečné stavy těchto účtů se přeúčtovávají na účet 7xx – Účet zisku a ztráty.

Uzavírání technických účtů

- Uzavírání Technického účtu k neživotnímu pojištění probíhá takto:
 - ◆ obraty všech nákladových účtů technického účtu k neživotnímu pojištění se zaúčtují na stranu MD účtu 7xx – Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění,
 - ◆ obraty všech výnosových účtů technického účtu k neživotnímu pojištění se zaúčtují na stranu D účtu 7xx – Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění,
 - ◆ konečný stav účtu 7xx - Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění se podle své povahy zaúčtuje na vrub (ztráta) nebo ve prospěch (zisk) účtu 7xx – Účet zisku a ztráty.

Pojišťovna si stanovila, že Technický účet k neživotnímu pojištění budou tvořit 2 účtové skupiny - 50 - 51 u nákladů a 60 - 61 u výnosů. Pojišťovna při uzavírání Technického účtu k neživotnímu pojištění zjistila celkové obraty nákladových a výnosových účtů spadajících do účtových skupin 50 – 51 a 60 – 61 v této výši: V případě nákladů byl celkový obrat (v tis. Kč) (suma KS nákladových účtů) 500 000 Kč a u výnosových účtů 700 000 Kč.

Zúčtujte HV technického účtu k neživotnímu pojištění.

Účtování:

7xx- Zúčtování HV
Technického účtu NP

50-51 – Technický účet
NP

Náklady 500 000

500 000

Převod nákladů

500 000

700 000

Zisk 200 000

60-61 – Technický účet
NP

Převod výnosů

Výnosy 700 000

700 000

- Uzavírání Technického účtu k životnímu pojištění, probíhá takto:
 - ◆ obraty všech nákladových účtů spadajících do technického účtu k životnímu pojištění se zaúčtují na stranu MD účtu 7xx – Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění,
 - ◆ obraty všech výnosových účtů spadajících do technického účtu k životnímu pojištění se zaúčtují na stranu D účtu 7xx – Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění,
 - ◆ konečný stav účtu 7xx - Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění se podle své povahy zaúčtuje na vrub (ztráta) nebo ve prospěch (zisk) účtu 7xx – Účet zisku a ztráty.

Pojišťovna si stanovila, že Technický účet k životnímu pojištění budou tvořit 3 účtové skupiny - 52 - 54 u nákladů a 62 - 64 u výnosů. Pojišťovna při uzavírání Technického účtu k životnímu pojištění zjistila celkové obraty nákladových a výnosových účtů spadajících do účtových skupin 52 – 54 a 62 – 64 v této výši:

V případě nákladů byl celkový obrat (v tis. Kč) (suma KS nákladových účtů) 800 000 Kč a u výnosových účtů 600 000 Kč.

Zúčtujte HV technického účtu k životnímu pojištění.

Účtování:

7xx- Zúčtování HV
Technického účtu ŽP

52-54 – Technický účet ŽP

Náklady 800 000

800 000

Převod nákladů

800 000

600 000

Ztráta 200 000

Převod výnosů

62-64 – Technický účet ŽP

Výnosy 600 000

600 000

- Uzavírání Netechnického pak probíhá takto:
 - ❖ obraty všech nákladových účtů patřících do skupiny netechnického účtu se zaúčtují na stranu MD účtu 7xx – Zúčtování HV netechnického účtu,
 - ❖ obraty všech výnosových účtů patřících do skupiny netechnického účtu se zaúčtují na stranu D účtu 7xx – Zúčtování HV netechnického účtu,
 - ❖ konečný stav účtu 7xx – Zúčtování HV netechnického účtu – se podle své povahy zaúčtuje na vrub (ztráta) nebo ve prospěch (zisk) účtu 7xx – Účet zisků a ztrát.

Pojišťovna si stanovila, že Netechnický účet budou tvořit 3 účtové skupiny - 55 - 57 u nákladů a 65 - 67 u výnosů. Pojišťovna při uzavírání Netechnického účtu zjistila celkové obraty nákladových a výnosových účtů spadajících do účtových skupin 55 – 57 a 65 – 67 v této výši: V případě nákladů byl celkový obrat (v tis. Kč) (suma KS nákladových účtů) 300 000 Kč a u výnosových účtů 600 000 Kč.

Zúčtujte HV netechnického účtu.

Účtování:

7xx- Zúčtování HV
Netechnického účtu NP

55-57 – Netechnický účet

Náklady 300 000

300 000

Převod nákladů

300 000

600 000

Zisk 300 000

Převod výnosů

65-67 – Netechnický účet

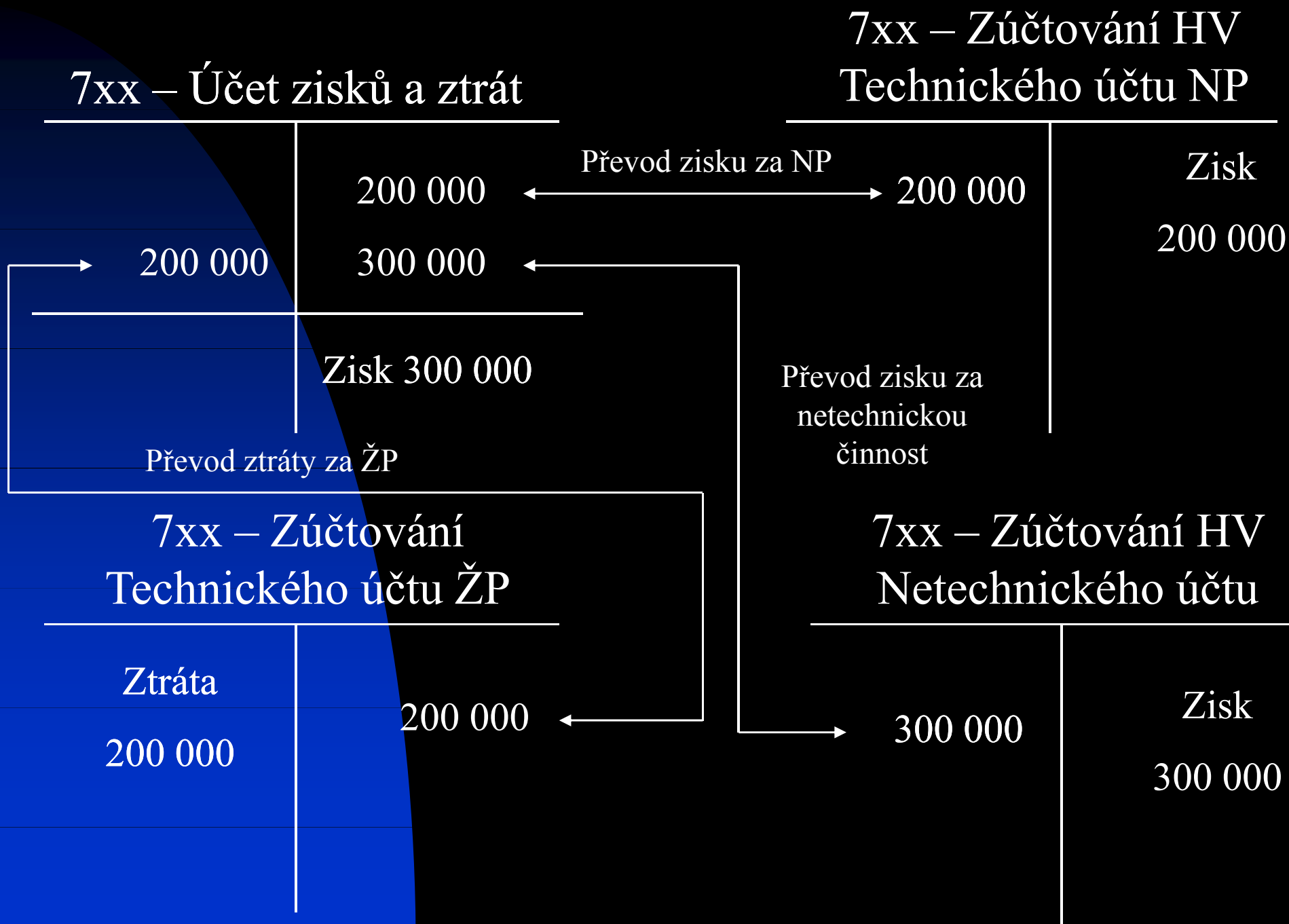
Výnosy 600 000

600 000

- Konečné stavy účtů 7xx – Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění, 7xx – Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění a 7xx – Zúčtování HV netechnického účtu se podle své povahy přeúčtují na stranu MD (ztráta) nebo D (zisk) účtu 7xx – Účet zisku a ztráty.
- Účet 7xx - Účet zisku a ztráty slouží ke zjištění hospodářského výsledku pojišťovny a to převodem nákladů na jeho stranu MD a výnosů na jeho stranu D.
- HV pojišťovny před zdaněním se zjistí jako rozdíl výnosů účtovaných na účtech účtové třídy 6 a nákladů účtovaných na účtech účtové třídy 5, kromě účtů 5xx – Daň z příjmu z běžné činnosti – splatná, 5xx – Daň z příjmu z běžné činnosti – odložená, 5xx – Daň z příjmu z mimořádné činnosti – splatná a 5xx – Daň z příjmu z mimořádné činnosti – odložená.
- HV pojišťovny po zdanění (účetní zisk nebo ztráta) se pak zjistí jako rozdíl výnosů účtovaných na účtech účtové třídy 6 – Výnosy a nákladů účtovaných na účtech účtové třídy 5 – Náklady.

Přeúčtujte konečné stavy účtů 7xx - Zúčtování HV technického účtu k neživotnímu pojištění, 7xx - Zúčtování HV technického účtu k životnímu pojištění, a 7xx - Zúčtování HV netechnického účtu na účet 7xx - Účet zisku a ztráty a zjistěte tak účetní HV pojišťovny.

Účtování:

Uzavření rozvahových účtů a účtu Zisku a ztráty

- Rozvahové účty pojišťovny, tzn. účty z účtových tříd 1 – 4 se uzavírají prostřednictvím účtu 7xx – Konečný účet rozvažný.
- Konečné stavy aktivních rozvahových účtů pojišťovny se přeúčtují na stranu D těchto účtů a souvztažně na stranu MD účtu 7xx - Konečný účet rozvažný. Konečné stavy pasivních rozvahových účtů se přeúčtují na stranu MD těchto účtů a souvztažně na stranu D účtu 7xx - Konečný účet rozvažný.
- Konečný stav účtu 7xx – Účet zisků a ztrát se přeúčtuje podle charakteru zůstatku na účet 7xx – Konečný účet rozvažný.
- Po přeúčtování konečného stavu účtu 7xx – Účet zisků a ztrát na účet 7xx - Konečný účet rozvažný musí platit rovnost sumy položek zaúčtovaných na stranách MD a D účtu 7xx - Konečný účet rozvažný.

Pojišťovna zjistila na účtu 7xx - Účet zisku a ztráty v předchozím příkladu svůj kladný hospodářský výsledek (vše v tis. Kč) ve výši 300 000 Kč. Suma konečných stavů aktivních rozvahových účtů činí 1 000 000 Kč, suma konečných stavů pasivních rozvahových účtů činí 700 000 Kč.

Sestavte Konečný účet rozvažný.

Účtování:

7xx – Účet zisků a ztrát

Zisk 300 000

300 000

Převod zisku

Účty aktiv

KS 1 000 000

1 000 000

Převod aktiv

Účty pasiv

KS 700 000

700 000

Převod pasiv

7xx – Konečný účet
rozvažný

700 000

300 000

1 000 000

Účtování na podrozvahových účtech

- Kromě závěrkových účtů obsahuje účtová třída 7 také tzv. podrozvahové účty. Na podrozvahových účtech se účtuje o takových skutečnostech, které je nutno z hlediska hospodaření pojišťovny brát na zřetel, avšak nelze o nich účtovat v rozvaze, příp. výkazu zisku a ztráty.
- Na těchto účtech se evidují např.:
 - ◆ Hodnoty přijaté do zástavy,
 - ◆ Směnky k inkasu použité k úhradě do doby jejich splatnosti,
 - ◆ Závazky z leasingu, atd.